

СИЛАБУС

курсу CSB026 - Інтелектуальна власність в галузі ІТ

1. Базові реквізити курсу

Освітня програма	Комп'ютерні науки
Спеціальність	122 «Комп'ютерні науки»
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Рівень вищої освіти	Перший
Статус курсу в програмі	Обов'язкова
Кредити, години	4 кредити ЄКТС, 120 годин
Підсумковий контроль	Іспит
Мова викладання	Українська
Графік викладання	1-й семестр 2021/2022 навчального року Початок: вересень 2021 р. Завершення: грудень 2021 р. Аудиторне навантаження – 7 годин/тиждень.
Формат навчання	Онлайн/Офлайн

2. Інформація про викладача

Провідний викладач:

	Олена Михайлівна Медведєва, доктор технічних наук, професор, професор кафедри Математичних методів та статистики Університету «КРОК»
	Займається питаннями інтелектуальної власності з 2004 року. Спів-розробник та провідний викладач курсу «Інтелектуальна власність» в СНУ ім. В. Даля в період його впровадження в Україні як обов'язкового для всіх спеціальностей бакалаврського рівня (2005 – 2010 рр.). Провідний лектор магістерської програми зі спеціальності «Інтелектуальна власність» (2004 – 2014 рр.), яка була ліцензована та акредитована серед перших трьох таких програм в Україні. Провідний викладач курсів «Управління знаннями та інтелектуальна власність», «Охорона та захист об'єктів інтелектуальної власності в галузі» (англійська мова) в Університеті «КРОК» (2016 – 2020 рр.). Має свідоцтва про авторське право на комп'ютерні програми (2006 – 2020 рр.). Має публікації з питань інтелектуальної власності, зокрема, системного моделювання діяльності фахівця з ІВ, проблематики охорони та захисту прав ІВ в ІТ-проєктах, проєктах та програмах розвитку. Член редколегії фахового наукового періодичного видання «Безпека інформаційних систем і технологій» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
Консультації	Згідно з розкладом (online), MS Teams
Контакти	Moodle, Teams, Office 365, Медведєва Олена Михайлівна, medvedieva@krok.edu.ua Для індивідуальної взаємодії через електронну пошту - в робочі дні з 18:00 до 18:30.
Профіль викладача	ORCID http://orcid.org/0000-0002-8873-8100 Scopus ID 57210218398

	Researcher ID R-8658-2016 Профіль у Google Scholar https://scholar.google.ru/citations?user=6n_TBG4AAAAJ&hl=ru
--	--

3. Що здобувачі мають знати й уміти для успішного навчання в курсі?

Очікується, що здобувачі володіють базовими компетентностями з технологій програмування (у т.ч. системного), створення програмного забезпечення, організації баз даних та знань на рівні не нижче задовільного.

4. Для чого потрібен курс? Яка мета його вивчення?

«Авторське право, копірайт – це валюта креативній економіці».

Джон Хокінс

член Консультативної ради ООН, експерт з креативної економіки,
 автор книги “Креативна економіка. Як перетворити ідеї на гроші”
 (“The Creative Economy: How People Make Money From Ideas”, 2013)

Сьогодні суттєву конкурентну перевагу на ринку праці мають фахівці, які усвідомлюють та використовують можливості й переваги, що надають права інтелектуальної власності (ІВ). Це зумовлено бурхливим розвитком світового ринку ІВ, переважну долю якого складають ІТ-розробки. Тому важливими гравцями цього ринку сьогодні виступають фахівці в галузі комп’ютерних наук, які є потенційними творцями ІТ-розробок.

Основні акценти в курсі, які є його відмінними ознаками, зроблені на формування у здобувачів розуміння:

- **взаємопов’язаності** ІВ та ІТ-технологій як факторів інноваційного розвитку світової економіки;
- необхідності **комплексної охорони** прав ІВ на ІТ-розробки як специфічні результати творчої інтелектуальної діяльності на національному та міжнародному рівнях.

5. Що здобувачі будуть вміти після успішного завершення курсу (результати навчання)?

По успішному завершенню курсу, здобувачі мають демонструвати вміння:

розуміти та пояснювати сутність сфери ІВ у національному та міжнародному контексті;
ідентифікувати програмне забезпечення як об’єкт інтелектуальної власності, визначати нормативну базу його охорони та захисту;

виокремлювати частину («золотий злиток») сирцевого коду програмного забезпечення, який його ідентифікує і є результатом творчої інтелектуальної діяльності розробника;

визначати вид похідної ліцензії розробленого програмного забезпечення для подальшого правомірного його просування до кінцевого користувача;

визначати потенційну комерційну цінність програмного забезпечення як об’єкта інтелектуальної власності;

пояснювати особливості сфер ІВ та ІТ як взаємопов’язаних факторів інноваційного розвитку національної та світової економіки.

Ці вміння мають бути також продемонстровані здобувачами під час написання кваліфікаційної випускної роботи (обов’язково для рівня «відмінно»).

В ході формування умінь забезпечується досягнення відповідних програмних результатів та компетентностей:

Результати навчання курсу	Програмні результати навчання (ПР)	Програмні компетентності	
		загальні (ЗК)	фахові (СК)
РНК1	18	10, 12-14	23
РНК2			

РНК3			
РНК4			
РНК5			
РНК6			

ПР 18: Проектувати, розробляти складні інформаційні системи різних архітектур, мотивовано обираючи технології для створення і супроводження систем відповідно до специфікацій і потреб користувача, у тому числі, враховуючи права інтелектуальної власності.

ЗК10: Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12: Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК13: Здатність діяти на основі етичних міркувань.

ЗК14: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 23: Здатність обирати та застосовувати процедури набуття та захисту прав інтелектуальної власності на власні розробки у галузі інформаційних технологій.

6. Що здобувачі будуть робити під час навчання в курсі?

№	Активність	Форма	Кількість	Години
1	Робота з теоретичними матеріалами	Контактна	14	28
2	Робота практична	Контактна	14	28
3	Домашнє завдання	Самостійна	14	34
4	Екзаменаційне завдання (у т.ч. підготовка)	Контактна	1	30
Разом				120

Обов'язковому оцінюванню підлягають активності 2 - 4.

Робота з теоретичними матеріалами передбачає спільне обговорення у діалоговому режимі ключових навчальних елементів, додаткове пояснення/роз'яснення незрозумілих позицій, презентація та обговорення прикладів та поглибленої інформації з окремих питань/аспектів, підготовлених в межах домашнього завдання.

Робота практична передбачає:

- вхідне тестування (18 тестових завдань, обмеження в часі (протягом 30 хвилин на початку заняття, тривалістю до 18 хвилин). Кожне наступне тестування перевіряє усі попередньо досягнуті компоненти результатів навчання курсу;

- пояснення, спільне обговорення практичних прикладів, ситуацій, кейсів;

- вихідне практичне завдання (у випадку, якщо завдання пов'язане із аналізом/дослідженням власного результату інтелектуальної творчої діяльності в різних аспектах інтелектуальної власності, його вибір є індивідуальним для кожного здобувача).

Оцінюється вхідне тестування, вихідне практичне завдання.

Домашнє завдання передбачає самостійне ознайомлення з теоретичними матеріалами, пошук прикладів та поглибленої інформації з окремих питань/аспектів, підготовка до обговорення матеріалів під час контактної роботи в аудиторії.

*Оцінюється під час роботи в аудиторії, в межах тестування та виконання практичних завдань.

Екзаменаційне завдання передбачає виконання семи закритих та п'яти відкритих тестових завдань, узагальнюючих матеріал курсу, побудованих на засадах навчальної евристики, виконання яких демонструє рівень досягнення запланованих результатів навчання курсу.

7. Які змістовні модулі будуть викладатись в курсі?

1. Сутність сфери ІВ у національному та міжнародному контексті.*
2. Самоаналіз ПЗ як результату творчої інтелектуальної діяльності розробника та реєстрація права ІВ.
3. Ліцензування ПЗ.*
4. Ідентифікація ПЗ як об'єкта ІВ.
5. Комерційна цінність ПЗ як об'єкта ІВ.
6. Сфери ІВ та ІТ як взаємопов'язані фактори інноваційного розвитку економіки.*

* викладаються в інтернаціональному контексті

8. Які базові джерела будуть застосовуватись?

Обов'язкова (базовий підручник/посібник): відсутня.

Рекомендована базова:

1. ІТ право / Джочка О.П. та ін. За заг. ред. проф. О.С. Яворської. Львів: Левада, 2017. 470 с.
2. Андрощук Г.О., Петренко С.А. Правова охорона програмного забезпечення (комп'ютерних програм і баз даних) : монографія. К. : НДІ ІВ НАПрНУ. 2013. 300 с.
3. Ходаківський Є.І., Якобчук В.П., Литвинчук І.Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посібник. К., Центр учбової літератури, 2014. 276 с.
4. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність: підручник для студентів неюридичних факультетів. Львів: Галицький друкар, 2015. 280 с.
5. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право (2-е вид.). К.: КНТ, 2006. 520 с.
6. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності: Навч. посіб. К.: Інститут інтелектуальної власності і права, 2003, 172 с.

Додаткова література до кожної теми подана у навчальних матеріалах курсу.

Основні періодичні видання:

1. Теорія і практика інтелектуальної власності. URL: <http://www.inprojournal.org/ru/category/archiv-nomerov/>
2. Інтелектуальна власність в Україні. URL: <https://intelvlas.com.ua/>
3. European Intellectual Property Review. URL: <https://www.sweetandmaxwell.co.uk/Catalogue/Results.aspx>
4. WIPO Magazine. URL: https://www.wipo.int/wipo_magazine/en/

9. Як буде оцінюватись діяльність здобувачів в курсі?

Підсумкова оцінка за курс, яка відображає рівень досягнення запланованих результатів навчання курсу, складається з результатів оцінки досягнення компонентів результатів навчання в процесі навчання Q_C та оцінки досягнення результатів навчання за курс Q_E . Загальний рівень досягнення результатів навчання курсу розраховується за формулою:

$$Q = 0,7 \times Q_C + 0,3 \times Q_E.$$

Рівень досягнення компонентів результатів навчання курсу визначається шляхом тестування Q_T та виконання практичних завдань Q_A :

$$Q_C = 0,3 \times Q_T + 0,4 \times Q_A.$$

Для поточного та підсумкового оцінювання рівня досягнення результатів навчання використовується 12-бальна оцінна шкала (див. нижче):

Рівні оцінної шкали	Відмітки	Інтерпретація рівня досягнення результатів навчання курсу
---------------------	----------	---

IV високий	12	чудово
	11*	відмінно
	10	майже відмінно
III середній	9	більш ніж добре
	8*	добре
	7	майже добре
II достатній	6	більш ніж задовільно
	5*	задовільно
	4	майже задовільно
I початковий	3	мало задовільно
	2*	незадовільно
	1	знання майже відсутні

* - базова оцінка рівня оцінної шкали

Підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання курсу за 12-бальною шкалою переводиться у оцінку за 100-бальною накопичувальною та національною шкалами:

Підсумкова оцінка за курс	За 12-бальною шкалою	1	3,5	6,5	9,5	12
	За 100-бальною накопичувальною шкалою	5	50	70	90	100
	За національною шкалою	незадовільно	задовільно	добре	відмінно	

10. Які можливості здобувачів щодо вибору та досягнення бажаного рівня результатів навчання (самостійне формування траєкторії навчання в курсі для задоволення власних інтересів та потреб як автономного і відповідального учасника освітнього процесу для реалізації принципу академічної свободи)?

Для розуміння поточної оцінки рівня досягнення компонентів результатів навчання курсу та моделювання підсумкової оцінки за курс здобувачам рекомендовано користуватись калькулятором, який реалізує формулу оцінювання п. 2.1.3. (розташований в матеріалах курсу на навчальній платформі).

Для отримання підсумкової оцінки за курс, яка відображає мінімально достатній рівень досягнення результатів навчання курсу (50 балів), здобувач повинен обов'язково отримати оцінки по усім компонентам результатів навчання змістовних модулів 1-3 (пройти поточне тестування та виконати усі практичні завдання) та мінімум по одному компоненту результатів навчання кожного із змістовних модулів 4-6.

Для отримання задовільної оцінки за курс на рівні «задовільно» (від 50 до 69 балів), необхідним є вчасне проходження тестів, виконання практичних завдань усіх змістовних модулів, виконання екзаменаційного завдання з оцінками, які забезпечують підсумкову оцінку «задовільно».

Для отримання підсумкової оцінки за курс на рівні «добре» (від 70 до 89 балів) необхідним є вчасне проходження тестів, виконання практичних завдань усіх змістовних модулів, виконання екзаменаційного завдання з оцінками, які забезпечують підсумкову оцінку «добре».

Для отримання підсумкової оцінки за курс на рівні «відмінно» (від 90 до 100 балів) необхідним є вчасне проходження тестів, виконання практичних завдань усіх змістовних модулів, виконання екзаменаційного завдання з оцінками, які забезпечують підсумкову оцінку «відмінно».

За відвідування усіх занять, активну роботу, вчасне проходження тестувань та подання практичних завдань за графіком передбачено можливість отримати бонусні 5 балів.

У випадку невиконання здобувачами більше 60% оцінюваних планових активностей, вони автоматично відраховуються з курсу.

11. Яких етичних та інших правил потрібно дотримуватись для успішного навчання в курсі?

До початку навчання в курсі здобувачі мають ознайомитись із Кодексами, які діють в Університеті:

-Кодекс поведінки студентів (<https://www.krok.edu.ua/ua/studentam/kodeks-povedinki-studentiv>);

-Кодекс академічної доброчесності (https://www.krok.edu.ua/download/nakazi/2018-10-18_kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf).

Знання, усвідомлення та дотримання положень Кодексів та правил є обов'язковою передумовою для успішної взаємодії усіх учасників курсу в межах навчального процесу.

Викладач забезпечує можливість усім здобувачам бути успішними в курсі. Разом з тим, кожен здобувач має право заробити тільки прохідний бал або зазнати невдачі. Рівень досягнення результатів навчання курсу, до яких прагне здобувач, визначається не викладачем, а виключно здобувачем на підставі усвідомлених ним власних інтересів та потреб!

Курс вважається активним з першого заняття до дати підсумкового контролю та оголошення підсумкових оцінок за курс. Впродовж цього терміну усі матеріали та активності є доступними на навчальній платформі, окрім тих, які виконуються за графіком і для яких встановлені дедлайни (тестування та прийом практичних завдань).

Перескладання тестів, покращення та повторне подання практичних завдань впродовж вивчення курсу, перескладання іспиту для покращення оцінок не передбачено. Усі роз'яснення, пояснення, які можуть вплинути на якість отримуваних результатів, здобувачі мають отримати під час аудиторної роботи та на консультаціях відповідно до розкладу. Якщо потреба у подібних поясненнях не була артикульована здобувачами вчасно, вважається, що такої потреби вони не мали.

Всі активності для забезпечення бажаної оцінки мають бути виконані здобувачами до підсумкового контролю.

За кожним змістовним модулем здобувачам, які отримали позитивні оцінки за результатами поточного контролю, надається можливість виконати індивідуальну або командну роботу творчого або дослідницького характеру з питань, аспектів ІВ в галузі ІТ, пов'язаних з їх робочим середовищем, дослідницькими інтересами. Виконання цієї активності зніціюється здобувачами відповідно до їх власних інтересів та потреб. Темі досліджень вибираються здобувачами самостійно і можуть бути соціально, політично або етично контраверсійними, обговорюються з викладачем, результати виконання презентуються здобувачами в курсі до складання іспиту. Ця активність не оцінюється, разом з тим, враховується для покращення підсумкової оцінки за курс, особливо на рівень «відмінно».

Для здобувачів, які не могли з поважних причин (що підтверджено здобувачами відповідними документами, які вони подали до студентського офісу) вчасно пройти тестування, виконати та подати практичні завдання, надається така можливість в межах виділеного часу після останнього аудиторного заняття і до дня підсумкового контролю. Так само їм надається можливість виконати індивідуальну або командну роботу творчого або дослідницького характеру.

Перед поданням практичних завдань до навчальної платформи, здобувачі мають перевірити правильність іменування файлів. Файли виконаних завдань мають іменуватись відповідно до правила: Прізвище_ПЗ_номер завдання (номер завдання відображається на навчальній платформі). Наприклад, *Петренко_ПЗ_3*. Відповідно до цього правила мають іменуватись будь-які інші роботи, що подаються здобувачами для перевірки.

Здобувачам, які мають та артикують особливі освітні потреби (напр. особи які мають дітей, діти-сироти і т.д), за їх ініціативою може бути розроблений індивідуальний графік навчання.

Здобувачам на індивідуальному графіку навчання надається можливість індивідуального вивчення курсу шляхом проходження сертифікованих програм. Програми та обсяг активності, які вони охоплюють, узгоджуються з викладачем.

Консультації передбачають надання викладачем відповідей, додаткових пояснень з базових питань курсу, з особливостей формування програмних компетентностей та результатів навчання, з питань побудови власної траєкторії навчання в курсі, обговорення та узгодження творчих та дослідницьких завдань, з інших питань, які виникають впродовж навчання в курсі.

12. Які технічні вимоги та/або вимоги до програмного забезпечення?

Технічне обладнання: комп'ютер/ноутбук.

Додаткового програмного забезпечення не вимагається. Університет надає корпоративний аккаунт в office.365, через який надається доступ до навчальної платформи Moodle та комунікаційного середовища Teams.

13. Де розташовані навчальні, методичні матеріали курсу та інша організаційна інформація?

Усі навчально-методичні матеріали, організаційна та інша додаткова інформація розташовані в курсі «Інтелектуальна власність в галузі ІТ» на навчальній платформі Moodle (<https://dist1.krok.edu.ua/course/view.php?id=28>).

14. Контакти та інша інформація

З будь-якої організаційної, інформаційної та іншої підтримки:

Марія Віталіївна Матюшенко, (+38 044) 455-57-12 (вн. 201), каб. 107, з 10:00 до 17:00, Пн - Пт., matiushenko@krok.edu.ua.

Галина Олександрівна Воробйова, (+38 044) 455-69-82 (вн. 230), каб. 234-6, з 10:00 до 17:00, Пн - Пт., galinav@krok.edu.ua.

Технічна підтримка щодо роботи на платформі Moodle:

Центр дистанційного навчання Університету «КРОК», тел. 0672361378, dist.center@krok.edu.ua.

Технічна підтримка щодо роботи в Office 365, Teams:

Центр інформаційних технологій Університету «КРОК», Зімін Володимир Михайлович, ziminv@krok.edu.ua.

Консультативна і соціальна підтримка:

Центр розвитку кар'єри Університету «КРОК», Карлов Олександр Федорович, +38 044 455-57-12, вн. 157, каб. 109-1, karlovof@krok.edu.ua.

З питань вирішення конфліктних ситуацій, що виникають впродовж навчального процесу в курсі:

Завідувач кафедри комп'ютерних наук Тимчук Олег Сергійович, o.tymchuk@krok.edu.ua.

Директор департаменту безпеки та охорони Матковський Володимир Миколайович, (+38 044) 455-66-78, вн. 252, (+38) 067-430-52-83, каб. 110, security@krok.edu.ua.

Уся актуальна довідкова інформація про структурні підрозділи та служби Університету розміщена на сайті Університету <https://www.krok.edu.ua/ua/pro-krok/pidrozdi>.